

פרשת וירא
כניסת שבת: 16:27
צאת השבת: 17:23
רבנו תם: 17:59
אופק תל אביב
כ' חשוון התשפ"א

"עטרת מרדכי אליהו" בית תורה וחכמה

בית מדרש יום והצוות לילה, לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים. ובית המהוי לנזקקים על שם ולעילוי נשמת מו"ר מרן הראשון לציון המקובל האלקי הגה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זי"א ולעילוי נשמת הצדיקים הקדושים: רבי יעקב רבי ישראל רבי מאיר ורבי אלעזר למשפחת אבותיורא זיל"א ולע"נ הגאונים הצדיקים: מרן הראשון לציון הרב עובדים יוסף ומו"ר הרב זרם אברהם זצוק"ל זי"א

פרשת השבוע חמורת מרן הראשון לציון זי"א

חיבת אברהם אבינו

"כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר עליו" (י"ח, י"ט)
"כי ידעתיו" - לשון חיבה" (רש"י)

שואלים המפרשים: מדוע מזכיר ה' את שבחיו העתידיים של אברהם אבינו, לפי מעשיו שיעשה בעתיד, ואין הוא מזכיר את שבחי העבר? יכול היה להזכיר את מסירות הנפש של אברהם כשנכנס לכבשן האש, את הנסיונות שנתנסה בהן אברהם אבינו עד כה?

ההסבר הוא: שבחי העבר, מעשים טובים שעשה האדם עצמו – אין הם מספקים; עיקר שבחו של האדם הוא כלפי העתיד, דהיינו: במשנתו שהוא מעביר לזרעו אחריו. הקב"ה מעיד על אברהם: "כי ידעתיו" – בלשון עדות – שאכן יצוה את בניו ואת ביתו אחריו. ובזכות ההמשכיות הברוכה של אברהם מתגלה אליו ה' דודי, הרה"ג יהודה צדקה זצ"ל, ראש ישיבת 'פורת יוסף', היה אומר בדרשותיו בהתלהבות גדולה מאוד: כל הנסיונות שנתנסה בהם אברהם אבינו: כבשן האש, לך לך וכו' – לא הועילו לו שהקב"ה גיד עליו "כי ידעתיו". רק העובדה ש"יצוה את בניו ואת ביתו אחריו" – היא שהעניקה לו גילוי חיבה מאת ה'.

והוסיף ראש הישיבה ואמר: יש המחנכים את בניהם לתורה ויראת שמים, ומסתפקים בזה. אך יש שהאופן שהם מחנכים את בניהם הוא כזה, שלא רק הבנים ילכו בדרכם, אלא הם גורמים לכך שבניהם ילמדו גם את בניהם, וכך הלאה. זהו שנאמר: "ואת ביתו אחריו" – בניו, נכדיו, צאצאיו וכל יוצאי חלציו הולכים בדרך התורה והמצווה.

על כך זכה אברהם אבינו שייאמר עליו: "כי ידעתיו".

עוד היה רגיל דודי זצוק"ל לומר בעניין חינוך הבנים: יש שמחנכים את בניהם בצורה שאינה שורשית, הם מרגילים את בניהם לקיים את המצוות בשל מורא אביהם וכבודו, אך אין הם מביאים את הבנים לכך שירצו לקיים את המצוות מצד עצמם. התוצאה היא, שכל עוד כבודו של האב ומוראו קיימים, מקפידים הבנים ללכת בדרכיו; אבל ברגע שהאב נפטר מן העולם, הם עוזבים את דרכיו ובחרים בדרכם שלהם.

השלשה הקדושה ביאר בדרך דרוש את הפסוק (שמות ט"ו, ב'): "זה אלי ואנוהו א-לקי אבי וארוממנהו". אם הבנים מתחנכים כראוי, וה"א-ל"י הוא שלהם – אז "ואנוהו"; אבל אם אין הם מרגישים שה' הוא ה"א-ל שלהם", אלא מקיימים את המצוות רק בגלל "אלוקי אבי", כיון שכך ראו בבית אבא – אזי: "וארוממנהו", מלשון רמאות, ובקלות הם פורקים עול...

מאברהם אבינו אנו למדים שיש לדאוג לחינוך בניו, שגם "אחריו" – כלומר: לאחר פטירתו של האב – משיכו הבנים בדרך התורה והמצוות.

הרה"ג יוסף ז'ון זצ"ל מביא על כך מעשה. אדם אחד נכנס לבקר את בנו בעיצומו של יום השבת. הבן עישן אך לפני מספר דקות סיגריה, אך לא הספיק לאוורר את הבית מהריח החזק של עשן הסיגריה, וגם המאפרה וקופסת הסיגריות עדיין היו מונחים על השולחן. ראה הבן את אביו מתקרב אל ביתו. מה עשה? כשנכנס אביו ואמר לו בחביבות: "שבת שלום", ענה לו הבן: "אבא, הרי יום שישי היום! מה פתאום שבת?!"

החינוך הטהור והשורשי הוא כזה, שבכל מקרה ובכל מצב ישמרו הבנים את דרך ה', ללא תירוצים ומענות.

על כן אמר רש"י: "כי ידעתיו" – לשון חיבה". זו חיבתו של אברהם אבינו, הענק שבענקים, אשר ציווה את בניו ואת ביתו אחריו ללכת בדרך ה'.

עוד מלמד אותנו אברהם אבינו בהלכות חינוך ומורה לבניו: אל תקיימו רק את מה שאני מצווה אתכם לעשות! עליכם גם לקיים את "ושמרו דרך ה'": "ושמרו" – מלשון (ל"ה, י"א): "ואביו שמר את הדבר". כלומר, צפו לקיים כל דבר שלפי דעתכם יש בו כדי לעשות נחת רוח לקב"ה, שיהיה "דרך ה'".

זו דרכו של אברהם אבינו, שבעצמו קיים את אשר נצטווה, וגם הוסיף על כך את כל הדברים שהורוהו כליתו, מה שהבין מעצמו שהוא דרך ה'. בזה עשה "דברי מרדכי" נחת רוח לקב"ה.

תנא דבי אליהו חיידשים בפרשה חבית מדרשו

רבי שמעון בר יוחאי ואברהם אבינו

חכמינו מספרים כי בדור חורבן הבית השני, נחרבה גם התורה. אחרי מות עשרים וארבע אלף התלמידים של רבי עקיבא "היה העולם שמים" מתורה. חמשת התלמידים של רבי עקיבא עוד לא קמו להפיץ את התורה בישראל. ועל אותה שעה מספר הזוהר בפרשת וירא. (קה: מורחב ומתורגם):

מעשה ברבי שמעון בר יוחאי שראה כי אורו של העולם החשיך. אמר לרבי אלעזר בנו "תא ונחזי מה בעי קב"ה למעבד בעלמא". בא ונראה מה הקב"ה רוצה לעשות בעולמו. הלכו וראו מלאך נורא, גדול כמו הר ושלושים להבות אש יוצאים ממנו. הבינו רבי שמעון ובנו שסכנה גדולה מתרגשת והולכת על העולם. אמר לו רבי שמעון בר יוחאי למלאך: מה אתה הולך לעשות עם האש הגדולה הזאת?

אמר לו אותו מלאך: אני הולך להחריב את העולם. העולם שמים מתורה. אין אפילו שלושים צדיקים בדור הזה. בלעדיהם אי אפשר להחזיק את העולם. כך אמר הקב"ה לאברהם אבינו בעת שאברהם ביקש ממנו שלא להחריב את סדום. "וְאַבְרָהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גְדוֹל וְנִצְעוּם וְנִבְרַכְוּ בּוֹ כָּל גּוֹי הָאָרֶץ" יהיה – בגימטריה שלושים. והם שלושים צדיקים מבניו של אברהם שיביאו ברכה ל"כל גוֹי הָאָרֶץ". הם אינם בעולם ואני הולך להחריבו.

אמר לו רבי שמעון למלאך: בבקשה ממך, לך אמור לקב"ה שפגשת את רבי שמעון. תגיד לו שיש אנשים שלומדים ומלמדים תורה בעולם. תאמר לו שלא יחריב את העולם. אפשר לתקן. הלך המלאך להקב"ה ואמר לו: "מאריה דעלמא, גלי קמך מה דאמר לי בר יוחאי". - "גלוי וידוע לפניך מה שאמר לי רבי שמעון בר יוחאי". אמר לו הקב"ה: לך להחריב את העולם ואל תשגיח במה שאומר לך בר יוחאי!.

כשבא אותו מלאך לעשות את שליחותו הנוראה, שוב ראה אותו רבי שמעון בר יוחאי. הפעם הוא אמר לו: אם לא תלך מפה, אגזור עליך שלא תעלה לעולם לשמים. שתשאיר עם (אין להזכיר שמות אלה בפה): עז"א ועז"ל. המלאכים שירדו לארץ בימי הנפילים ולא עלו עוד. תעלה פעם נוספת לפני הקב"ה ותאמר לו: יש שלושים אנשים זכאים בעולם. אם אין שלושים זכאים – יש עשרים. כמו שה' הסכים עם אברהם להציל את סדום אם יהיו שם עשרים – כך גם יעשה בימינו. אם אין עשרים זכאים – יציל בעבור העשרה. "דהכי כתיב: "לא אחיית בעבור העשרה".

ואם אין עשרה – גם שניים יספיקו בשעת דחק זאת. "דאינון אנא וברי. דהכי כתיב: על פי שנים עדים יקום דבר". ואם אין שניים – יש אחד ונאמר "וצדיק יסוד עולם". (והכוונה היא על רבי שמעון עצמו).

באותה שעה יצאה בת קול מהשמים ואמרה "זכאה חולקך רבי שמעון. שהקדוש ברוך הוא גוזר למעלה ואתה מבטל למטה. ודאי עליך נאמר "רצון יראיו יעשה".

תכלית הסיפור ללמד כי התפילה של אברהם היא בחינת "מעשה אבות סימן לבנים". בכל דור ודור יש צדיקים או אנשים זכאים שיכולים להגן ולהושיע. בכל דור ודור הצדיקים צריכים להתפלל על קיומו של העולם. ללמד זכות. להתפלל ולהגן בעדו. ויהי רצון שזכות תפילתו ותורתו של רבי שמעון בר יוחאי תעמוד לבניו ולבני ישראל עד עולם. אמן.

"אביהם של ישראל על התורה"

הלכות שבת
מפסקי מרן
הראש"ל זיע"א

דיני הטמנה בערב שבת ובשבת (המשך)

איסור כיסוי משום בישול

ז - יש לציין שכאשר הסיר מונח על האש ואין התבשיל מבושל כל צרכו אסור לכסות את הסיר בשבת בשמיכה וכדו', הן משום איסור הטמנה והן משום איסור "בישול", [כפי שיתבאר לקמן לגבי כיסוי הסיר במכסה בפרק נ"ג, בישול אחר בישול, סעיפים י"ב-ט"ו].

הוספת כיסוי לסיר

יח - סיר שהיה מכוסה בשמיכה מבעוד יום [אפילו היה מכוסה בשמיכה דקה בלבד] מותר להוסיף עליו אפילו כרים וכסתות, ומותר להחליפה בשמיכות עבות יותר [כל זאת בתנאי שהתבשיל התבשל כל צרכו, כאמור].

החזרת מכסה על הסיר

יט - מותר ליתן מכסה של סיר על גבי הסיר בשבת [באופן שהמאכל מבושל כל צרכו], מכיון שאין זו דרך הטמנה, אלא כיסוי כדי שהאוכל לא יטנף בלבד [ומכל מקום באופן שמחזירים את מכסה הסיר לסיר צריך לנער את המכסה מהמים שעליו, מכיון שהמים שעליו התקררו ועלולים להתבשל שנית].

הנחת תבשיל על סיר המכוסה בשמיכות

כ - אסור להניח בשבת סיר, ובו מאכל רותח[בשיעור של יד סולדת בן], תחת השמיכות המכסות סיר אחר (שלא על האש או הפלטה) כדי לשמור על חום התבשיל, גם באופן שלא יתווסף כל חום בתבשיל על ידי הנחתו שם, וכל שכן אם רוצה שהסיר יתחמם יותר.

הנחה על המיחם

כא - מיחם מים חמים הבנוי כך שבראשו מכסה שקוע בתוך המיחם כדי שיוכלו להניח בתוכו מאכלים לחמם ומכסים אותם בשבת המכסה השקוע בתוך המיחם דינו כמיחם עצמו, ולכן אסור להניח בתוכו אפילו אוכל יבש ולכסותו, ואפילו אם מכסים במכסה מיוחד לו.

עטיפת סיר שהוסר מעל האש בבד

כב - סיר ובו תבשיל רותח שהוסר מעל האש אסור לעטפו בבד, כיון שזו הטמנה. ומכל מקום, מותר לרוקן את תכולת הסיר לתוך סיר אחר שלא הונח על האש ולעטוף את הסיר השני בבד.

שקית קוקי

כג - מותר להניח שקית, כגון ניילון מסוג "קוקי" ובתוכה אורז, וכן בד עם אורז בסיר חמין **בערב שבת** ואין בזה משום הטמנה [וראה בהלכות מוקצה לגבי שקית קוקי שנקרעה ונזרקה אם הופכת למוקצה].

לקבלת העלון במייל

ateretme@gmail.com

☎ ☎ ☎ ☎

לזמני התפילה לשבת זו:

www.עטרת-מרדכי.co.il

סיפור השבוע
מעשיהם של צדיקים

הרב מרדכי שרעבי זיע"א

בשבת, כ' חשוון, יחול יום ההילולא של הגאון המקובל הרב **מרדכי שרעבי זיע"א**. **רבנו** היה מלומד בניסים, ומכח קדושתו זכה לחולל ניסים ונפלאות ולפעול ישועות גדולות בבני, חיי ומזוני לכל עמך בית ישראל.

מעשה ביהודי אחד שהצטרף לחבורה שנסעה במונית ירושלימה. לפתע התקלקלו הבלמים של המכונית והנהג לא יכל לעצרה. הנהג פנה לנוסעי המונית והודיע להם כי מצבם קריטי. ובכל רגע המכונית עלולה להתהפך הצידה והם שרויים בסכנת נפשות מיידית. למשמע הדברים אחז את יושבי המכונית חיל ורעדה והם החלו לחפש עצה כיצד למלט נפשם מהסכנה.

לפתע קם אחד מהנוסעים ואמר: רבותי, האם יש בכם אמונת חכמים? השיבו לו כן! אמר להם: אם כן, תאמינו בכל לבכם שהקב"ה יעשה לנו נס בזכותו של מורנו ורבנו הרב מרדכי שרעבי שליט"א. השיבו כולם ואמרו: הננו מאמינים בלב שלם. אז פתחו כולם פיהם ואמרו: "אלהא דרבי מרדכי שרעבי עננו!" עוד לא כילו לומר את דבריהם ולפתע ראו כל יושבי המכונית את דמות דיוקנו של רבנו נצבת לידם ועוצר בידו את המכונית המזדדרת. המכונית נעצרה בחריקה עזה אך כל נוסעיה נחלצו ממנה בריאים ושלמים. בהגיעם לעיבורה של עיר, מהרו לבוא אל רבנו ולבשרו על הנס שנעשה להם בזכותו של הצדיק היושב בירושלים ומצודתו פרושה על הדרך לירושלים עיר הקודש.

מעשה היה בשתי חברות שנישאו באותו פרק זמן והנה חלפו שבע שנים מיום נשואיהן ועדין לא נפקדו בפרי בטן. שחה אחת הנשים לחברתה על צרתה ויוגנה ובעודה מספרת זאת, ראתה כי עיני רעותה מלאות דמעות שכן אף היא מצפה רחמי שמים להפקד בזרע רב קיימא. החליטו השתיים לגשת את הרב שרעבי, ששמע גדולתו וברכותיו שאינו שבות ריקם הגיע לאזניהן.

כששמע רבנו את צרת השתיים אמר להן כי הן צריכות לעשות תיקון ובעזרת ה' תפקדנה בזרע בר קיימא. השתיים נתנו לרבנו כסף עבור תיקון ויצאו מביתו בתקוה שתקובל תפילתן של הצדיק לפני שוכן מרומים ויפקד בילדים. ואמנם באותו חודש עצמו נפקדה אחת מהשתים ואילו חברתה טרם נתעברה. גדל צערה של האחרונה וניסתה לברר פשר הדבר. היא באה אל חברתה ושאלה אותה: כיצד זה יתכן? הרי לשתינו עשה הרב שרעבי תיקון ומדוע זכית את להפקד, ואני לא?

השיבה לה חברתה: **דעי לך שהכל תלוי באמונה. אני האמנתי אמונה תמימה ברבנו** וכאשר אמר לנו תעשו תיקון ותצליחו - **האמנתי בכל לבי שה' יצליח את דרכי**. ואכן את רואה שה' ראה את עניי ונפקדתי. אז הודתה חברתה בבושת פנים כי באותו רגע שהצדיק אמר לה לעשות תיקון, חלף הרהור קל בלבה, וכי מה יועיל תיקון אחרי שבע שנות טפולים ובדיקות אצל רופאים ידועי שם? אכן נודע הדבר, חוסר האמונה בכוחו של הצדיק גרם לה שלא תתעבר!

עברו עוד כשלושה חדשים והאשה נשארה במצבה הקודם וליבה נקף אותה על כך שבגלל חוסר אמונתה בצדיק הפסידה את הברכה. היא אזרה עוז בנפשה וניגשה שוב אל רבו. גוללה לפניו את כל סיפור המעשה ובקשה ממנו סליחה. רבנו השיבה בניחותא: נעשה שוב תיקון והפעם אני מבטיח לך שתזכי לבן זכר. האשה האמינה בלב שלם בברכתו של הצדיק. ואכן באותו חודש התעברה האשה וילדה בן זכר כדברי קדשו של רבנו. (מתוך הספר "הרב שרעבי" של הרב יונה רפאל)

☎ ☎ ☎ ☎

להצטרפות ללימוד יומי מתוק מדבש

בוואטאפ שלחו "לימוד יומי" ל:

054 - 44 77 562

☎ ☎ ☎ ☎

רוצים להקדיש יום ולילה של לימוד תורה בבית מדרשנו או סלי מדון לנזקקים ל: ברכה, הצלחה, רפואה שלמה, דיווג הגון או לעילוי נשמת?
פנו ל: בית תורה וחסד - "עטרת מרדכי אליהו" רחוב הרב זכריה מדאר 31 רחובות.
ateretme@gmail.com | 08-9397933 | 054-4477562

העלון מוקדש לעילו נשמת:

דוד בן שרה, ציון בן זוהרה, אנדשאו בן סבהטה, עזריקס בן דוד, ראובן סמיר בן עזימה הרב שלמה בן יחיא, נעם שלום בן זינה ואדיב, חיים בן אברהם, לאה בת סעדיה, סוליקה בת רחל, מרסל עמר בת אסתר, חנה בת פאליה (קלרה), מוניס (סלטנט) בת בונגי, שושנה חונציה בת חנס וכדורי